

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

11 юли 2006 година*

„Жалба – Конкуренция – Управителни органи на испанската националната здравна система – Медицинско лечение – Определение за „предприятие“ – Условия за заплащане, наложени на доставчиците на медицински стоки и оборудване“

По дело C-205/03 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда, подадена на 13 май 2003 г.,

Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN), преди Federación Nacional de Empresas de Instrumentación Científica, Médica, Técnica y Dental, установена в Мадрид (Испания), за която се явяват г-жа J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier и г-жа D. Domínguez Pérez, abogados,

ищец,

другата страна по производството:

Комисията на Европейските общности, за която се явяват г-н W. Wils и г-н F. Castillo de la Torre, в качеството на представители, подпомагани от г-жа J. Rivas de Andrés и г-жа J. Gutiérrez Gisbert, abogados, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство

подпомаган от

Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явяват г-н M. Bethell, в качеството на представител, подпомаган от г-н от G. Barling QC, със съдебен адрес в Люксембург,

Кралство Испания, за което се явява г-жа N. Díaz Abad и г-жа L. Fraguas Gadea, както и от г-н F. Díez Mogeno, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

встъпили страни по жалбата,

СЪДЪТ (голям състав),

в състав: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C.W.A. Timmermans, г-н A. Rosas, председатели на състав, г-н J.-P. Puissochet, г-н R. Schintgen, г-жа N. Colneric, г-н S. von Bahr (докладчик), г-н J. Klūčka, г-н U. Lõhmus и г-н E. Levits, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Poiares Maduro,

секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

* Език на производството: испански.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 септември 2005 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат в съдебното заседание от 10 ноември 2005 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С жалбата си *Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria* (наричана по-нататък „FENIN“) иска от Съда да отмени Решение на Първоинстанционния съд на Европейските общности от 4 март 2003 г., по дело T-319/99 FENIN срещу Комисията от 4 март 2003 г., *Recueil*, стр. II-357, (наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което последният отхвърля нейния иск за отмяна на решението на Комисията от 26 август 1999 г., подаден срещу 26 публични институции, между които три министерства, които осигуряват управлението на националната здравна система (*Sistema Nacional de Salud*, наричана по-нататък „SNS“) с основанието, че тези институции (наричани по-нататък „управителни органи на SNS“) не са предприятия за целите на прилагането на член 82 ЕО (наричано по-нататък „спорното решение“).

По фактическата обосновка

2. Обстоятелствата, които се съдържат в обжалваното съдебно решение могат да бъдат резюмирани по следния начин.

3. FENIN е асоциация, която обединява по-голямата част от предприятията, които търгуват със медицински стоки и оборудване, по-специално с медицински инструменти, използвани в испанските болници. Членовете на тази асоциация продават тези стоки *inter alia* на управителните органи на SNS. Продажбите на медицински стоки и оборудване на управителните органи на SNS представляват повече от 80 % от оборота на предприятията, членуващи в FENIN.

4. През м. декември 1997 г. FENIN сезира Комисията на Европейските общности с жалба, в която се съобщава за систематичните забавяния на плащанията от управителните органи на SNS, което представлява според нея, злоупотреба с господстващо положение по смисъла на член 82 ЕО. Тя съобщава, че тези органи плащат задълженията си към своите членове със закъснение средно от 300 дни, докато спрямо другите доставчици на услуги, те се издължават си в много по-разумни срокове. Тази дискриминация би могла да се обясни с факта, че членовете на FENIN не могат да упражняват търговски натиск над тези органи, тъй като те притежават господстващо положение на испанския пазар за медицински стоки и оборудване.

5. Със спорното решение Комисията отхвърля упоменатата по-горе жалба с основанието, че от една страна, управителните органи на SNS не действат в качеството си на предприятия когато участват в управлението на службата за общественото здраве и че от друга страна, качеството им на купувачи е неразделно от ползването на медицинските стоки и оборудване, извършено след тяхното закупуване. Следователно, според Комисията тези органи не действат в качеството си на предприятия по смисъла

на правото на Общността за конкуренцията когато купуват медицински стоки и оборудване и член 81 ЕО, както и член 82 ЕО, не са приложими към тях.

По производството, висящо пред Първоинстанционния съд и обжалваното съдебно решение

6. С жалба, подадена в секретариата на Първоинстанционния съд на 10 ноември 1999 г., FENIN предявява иск да се отмени спорното решение.

7. В подкрепа на своята жалба FENIN изтъква три правни основания, на първо място, за нарушаване на правото на защита от Комисията, на второ, за юридическа грешка или за явна грешка на оценката за прилагане на членове 82 ЕО и 86 ЕО, и на трето, за липса на достатъчно мотиви и за липса на прозрачност на спорното решение.

8. Първоинстанционният съд най-напред е отхвърлил второто правно основание относно прилагането на член 82 ЕО и член 86 ЕО, като счита в точка 40 от обжалваното съдебно решение, че управителните органи на SNS не действат в качеството си на предприятия когато купуват медицински стоки и оборудване, продавано от членове на FENIN, с цел да предоставят безплатни здравни услуги на членовете на SNS. Първоинстанционният съд е счел, че това заключение произтича от представеното в точка 39 положение на упоменатото по-горе решение, според което SNS функционира в съответствие с принципа на солидарност по начина си на финансиране със социални вноски и други държавни вноски, както и с предоставянето на безплатни услуги на упоменатите по-горе членове на основата на всеобщо осигуряване и следователно управителните органи на SNS не действат в качеството си на предприятия в дейността си по управление на здравната система.

9. Първоинстанционният съд посочва в точки 41-44 от обжалваното съдебно решение, че доводът, според който испанските обществени болници в състава на SNS предлагат редовно услуги срещу заплащане на лица, които не са членове на асоциацията, и по-специално на чуждестранните посетители, не е бил представен пред Комисията и е бил отбелязан пред него за първи път едва на етап отговор на възражение. Следователно той е преценил, че този довод не може да бъде взет под внимание за целите на контрол на законосъобразността на спорното решение.

10. След това, по отношение на първото правно основание, породено от нарушаването на правото на защита, Първоинстанционният съд го отхвърля, след като е установил в точки 49 и 50 от обжалваното съдебно решение, че Комисията е имала основание да отхвърли жалбата, с която е била сезирана с основанията, че управителните органи на SNS не действат в качеството си на предприятия по смисъла на член 82 ЕО. По тази причина Първоинстанционният съд е преценил, че не е необходимо Комисията да разглежда другите аспекти на жалбата.

11. И най-накрая по отношение на третия довод, възникнал от липсата на достатъчно мотиви и липсата на прозрачност на спорното решение от точки 58 и 59 от обжалваното съдебно решение става ясно, че според Първоинстанционния съд Комисията е изложила правните съображения, които придобиват съществена важност в изграждането на това решение. След като е напомнил, че Комисията не е била длъжна да изрази становище по всички посочени доводи в подкрепа на жалбата, Първоинстанционният съд поддържа, че упоменатото по-горе решение не е опорочено

от липсата на достатъчно мотиви. По отношение на твърдението за липса на прозрачност на решението, Първоинстанционният съд е преценил в точка 63 от упоменатото по-горе решение, че Комисията е спазила единственото задължение, което е имала в дадения случай, а именно да позволи на FENIN да представи в писмен вид своите становища, в отговор на първоначално приетата позиция на Комисията.

12. След като така са били изключени трите правни основания, приведени от FENIN в подкрепа на своята жалба, последната е била отхвърлена като цяло от Първоинстанционния съд.

По жалбата

Искания на страните в производството и жалбата за отмяна

13. FENIN иска от Съда:

- да отмени обжалваното съдебно решение; и
- да осъди Комисията да заплати разноските по настоящото производство и разходите по съдебното производство пред Първоинстанционния съд.

14. Комисията иска от Съда:

- да обяви жалбата за частично недопустима;
- да отхвърли жалбата в останалата Ж част; и
- да осъди FENIN да заплати съдебните разноски.

15. Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, както и Кралство Испания, които са били допуснати да встъпят в производството в подкрепа на исканията на Комисията с определение от 17 октомври 2003 г. на председателя на Съда, са направили искане за отхвърляне на жалбата като частично недопустима и частично неоснователна, както и FENIN да бъде осъдена да заплати разноските по делото.

16. FENIN привежда само един довод в подкрепа на своята жалба, извлечен от пренебрегването на понятието „предприятие” по смисъла на правилата на Договора ЕО в областта на конкуренцията. Този довод съдържа две части.

17. В първата част FENIN поддържа, че Първоинстанционният съд неправилно е пропуснал да приеме, че дейността по закупуване е сама по себе си икономическа дейност, която може да бъде отделена след това от доставената на нея услуга, и поради това управленските органи на SNS трябва да бъдат подчинени на упоменатите по-горе правила на конкуренцията.

18. Във втората част на своя довод, който се привежда като допълнителен елемент, FENIN поддържа, че Първоинстанционният съд е трябвало да има предвид, че дейността по закупуване е от икономическо естество, и на това основание тя се е подчинява на правилата на конкуренция, с основанието, че дейността на по-късен етап, а именно извършването на медицинско лечение е също от икономическо естество.

По жалбата

Допустимост

19. Комисията повдига възражение за недопустимост на жалбата, която посочва само втората част на приведеня довод от FENIN.

20. Комисията изтъква първо, закъснелия характер на твърдението, върху което се основава втората част на довода, която е била представена за първи път по време на производството по жалбата. След това тя поддържа, че FENIN е приемал винаги, че дейностите на управителните органи на SNS са от чисто социално естество. Накрая Комисията счита, че тази втора част на довода повдига въпрос относно оценката на фактите, който не би могъл да бъде разглеждан пред Съда по време на разглеждането на жалбата.

21. Необходимо е да се отбележи, както това се подчертава с основание от Комисията, че икономическото естество на дейността по предоставяне на медицинско лечение от управителните органи на SNS, връзката между купуването на оборудване и неговото по-нататъшно ползване, както и последиците, които произтичат от това върху естеството на тази дейност по закупуване, са били посочени от FENIN за първи път по време на фазата по обжалване.

22. Следователно, втората част на единствения довод, посочен от FENIN трябва да се отхвърли като недопустим.

По съществуването на спора

– Доводи на страните

23. В подкрепа на първата част на своя довод FENIN изтъква, че Първоинстационарният съд е приел прекалено ограничено определение на понятието икономическа дейност, като счита, че тя се състои задължително в предлагане на стоки или услуги на даден пазар и изключва от това определение всяка дейност по закупуване. Според нея, подходът на Първоинстационарният съд би позволил на многобройни органи да избегнат прилагането на правилата на Договора относно конкуренцията, и тя самата ще бъде засегната от поведението на такива органи.

24. Комисията поддържа, че именно дейността по предлагането на стоки или услуги на даден пазар характеризира понятието икономическа дейност, а не дейността по закупуване в качеството си на такава. Следователно няма да бъде необходимо да се отделя операцията по закупуване от операцията по ползване, за която купената стока е предназначена.

– Съображения на Съда

25. Първоинстационарният съд правилно поддържа в точка 35 от обжалваното съдебно решение, че понятието „предприятие” включва в контекста на правото на Общността относно конкуренцията, всеки орган, който упражнява икономическа дейност, независимо от правния статут на този орган и неговия начин на финансиране

(Решение от 23 април 1991 г. по дело Höfner и Elser C-41/90, Recueil, стр. I-1979, точка 21, и Решение от 16 март 2004 г., АОК-Bundesverband и др., C-264/01, C-306/01, C-354/01 и C-355/01, Recueil стр. I-2493, точка 46). В съответствие с практиката на Съда, той е подчертал също така в точка 36 от упоменатото по-горе решение, че именно дейността по предлагането на стоки или услуги на даден пазар характеризира понятието икономическа дейност (Решение от 18 юни 1998 г. Комисията срещу Италия C-35/96, Recueil, стр. I-3851, точка 36).

26. Въз основа на това Първоинстанционният съд правилно е заключил в точка 36 от обжалваното съдебно решение, че не е необходимо да се отделя дейността по закупуване стоки от по-късното тяхно ползване, с цел оценяване на естеството на тази дейност по закупуване, и че стопанският или нестопанският характер на следващото ползване на закупената стока определя задължително характера на дейността по закупуването.

27. Следователно първата част на единствения довод, посочен от FENIN в подкрепа на неговата жалба, според която дейността по закупуване от управленските органи на SNS е сама по себе си икономическа дейност, отделима от предоставената Ж след това услуга, и като такава, е трябвало да бъде разгледана отделно от Първоинстанционния съд трябва да бъде отхвърлена като неоснователна.

28. С оглед на предходните съображения жалбата следва да се отхвърли като частично недопустима и частично неоснователна.

По съдебните разноски

29. Съгласно член 69, параграф 2, алинея 1 от Процедурния правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 118 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждане на FENIN и последната е загубила делото, то следва тя да бъде осъдена да заплати съдебните разноски по настоящото производство. В приложение на параграф 4, алинея 1 от упоменатия по-горе член 69, държавите-членки и институциите, които са встъпили в процеса понасят направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) Жалбата се отхвърля.

2) Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN) се осъжда да заплати съдебните разноски по тези производства.

3) Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, както и Кралство Испания понасят направените от тях съдебни разноски.

Подписи